

Китоби Дониёл — Шумораи сию ҳашт

Фош сохтани гавҳарҳо: Хоби нубуввати Виллям Миллер ва барқарорсозии ҳақиқат

Jeff Pippenger

2024-01-02

Дар хоби Миллер аз чониби дасти ноаён ба ӯ як сандукча фиристода шуд. Дар хоби худ ӯ роҳнамоӣ ёфт, то андозаҳои он сандукчаро ҳамчун «шаш мураббаъ» бар «дах инч» дарк намояд. Даҳ, ки ба шаши мураббаъ зарб карда мешавад, ба сесаду шаст баробар мегардад, ки рамзи рӯзҳои як соли нубувватист. Ба Миллер сандукчае дода шуд, ки паёмеро, ки ӯ бояд мавъиза мекард, дар бар дошт, ва он паёме, ки ӯ бояд мавъиза мекард, бар пояи ин асл устувор буд, ки як рӯз дар нубуввати Китоби Муқаддас намояндаи як сол мебошад. Он сандукча Китоби Муқаддас буд, ва барои Миллер Китоби Муқаддас бояд дар ченаки асли «рӯз ба ивази як сол»-и нубуввати Китоби Муқаддас дида мешуд.

«Бо Каломи Худо калиде пайваст аст, ки сандукчаи гаронбаҳоро барои қаноатмандӣ ва шодмонии мо мекушояд. Ман барои ҳар шуълаи нур худро сипосгузор эҳсос мекунам. Дар оянда, таҷрибаҳои, ки ҳоло барои мо басо ғайриоддӣ мебошанд, шарҳ дода хоҳанд шуд. Баъзе таҷрибаҳои мо шояд ҳақиқат қомилан дарк накунем, то даме ки ин миранда либоси ҷовидониро ба бар накунад». Manuscript Releases, ҷилди 17, 261.

Дар хоби Миллер ба сандук «калид»-е баста шуда буд, ки рамзи усулие буд, ки Миллер роҳнамоӣ шуда буд то онро ба кор барад.

«Онҳое ки ба эълон кардани паёми фариштаи сеюм машғуланд, Навиштаҳои мувофиқи ҳамаи нақшае меомӯзанд, ки Падари Миллер қабул карда буд. Дар китоби хурде, ки «Назариҳои дар бораи нубувватҳо ва хронологияи нубувватӣ» ном дорад, Падари Миллер қоидаҳои зерини сода, вале хирадмандона ва муҳимро барои омӯзиш ва тафсири Китоби Муқаддас баён мекунад:—»

«[Қоидаҳои якум то панҷум иқтибос оварда шудаанд.]»

«Матни боло қисме аз ин қоидахост; ва дар омӯзиши Китоби Муқаддас ҳамаи мо хуб мекунем, агар ба усулҳое ки дар ин ҷо баён шудаанд, диққат диҳем». Review and Herald, November 25, 1884.

Вақте ки Миллер сандукчаро кушод, ӯ «ҳама гуна ва ҳар андозаи гавҳарҳо, алмосҳо, сангҳои қиматбаҳо ва тангаҳои тиллоиву нуқрагини ҳар ҳаҷм ва арзишро, ки дар ҷойҳои махсуси худ дар сандукча ба зебӣ ҷой дода шуда буданд; ва ҳамин тавр танзим гардида, онҳо нур ва ҷалолро инъикос мекарданд, ки танҳо бо офтоб баробар буд», ёфт. Миллер гавҳарҳои ҳақиқатҳоро кашф кард, ки ҳақиқатҳои бунёдии адвентизмро ташкил медиҳанд. Ҳақиқатҳое, ки ӯ ёфт, бо тартиби қомил «ҷой дода шуда буданд» ва нури офтобро инъикос мекарданд.

Пас Миллер ин ҳақоикро «бар мизи марказӣ» гузошт ва ҳамаро даъват намуд, ки «биёед ва бубинед». «Биёед ва бубинед» рамзест, ки аз кушода шудани муҳрҳо дар китоби Ваҳй гирифта шудааст, ва Миллер доноро намояндагӣ мекунад, ки паёми Дониёро, ки дар соли 1798 муҳркушой гардид, мефаҳманд. Ҳақоик, ки Миллер бар рӯи миз гузошт, ҳақоики муҳркушодашудаи китоби Дониёл буданд, ки аз ҷониби Шери қабилаи Яҳудо муҳркушой шуда буданд, ва мебоист насли зиндаеро, ки хангоми муҳркушой шудани онҳо зиндагӣ мекард, имтиҳон намоянд. Аз ҳамин сабаб, чор ҳайвони Ваҳй, ки бо чор муҳри аввал алоқаманданд, ва Миллер, он наслро даъват мекарданд, ки «биёед ва бубинед».

Ва ман дидам, хангоме ки Барра яке аз муҳрҳоро кушод, ва шунидам, гӯё садои раъд бошад, ки яке аз он чор ҳайвон мегуфт: «Биё ва бубин». Ва дидам, ва инак аспӣ сафед; ва он ки бар он нишаста буд, камон дошт; ва тоҷе ба ӯ дода шуд; ва ӯ барои ғалаба кардан ва ғалаба ёфтан берун рафт. Ва хангоме ки ӯ муҳри дуюмро кушод, шунидам, ки ҳайвони дуум мегуфт: «Биё ва бубин». Ва аспӣ дигаре берун омад, ки сурх буд; ва ба он ки бар он нишаста буд, қудрат дода шуд, ки осоишро аз замин бигирад, то мардум якдигарро бидушанд; ва шамшерӣ бузурге ба ӯ дода шуд. Ва хангоме ки ӯ муҳри сеюмро кушод, шунидам, ки ҳайвони сеюм мегуфт: «Биё ва бубин». Ва нигаристам, ва инак аспӣ сиёҳ; ва он ки бар он нишаста буд, тарозуе дар даст дошт. Ва шунидам овозе дар миёни он чор ҳайвон, ки мегуфт: «Як ченак гандум ба як динор, ва се ченак ҷав ба як динор; ва равшану шаробро зиён марасон». Ва хангоме ки ӯ муҳри чорумро кушод, шунидам овози ҳайвони чорумро, ки мегуфт: «Биё ва бубин». Ва нигаристам, ва инак аспӣ зарде; ва номи он ки бар он нишаста буд, Марг буд, ва дӯзах аз паси ӯ меомад. Ва ба онҳо бар чоряки замин қудрат дода шуд, ки бо шамшер, ва бо гуруснагӣ, ва бо марг, ва бо ҳайвоноти замин бидушанд. Ваҳй 6:1–8.

Ин Масеҳ буд, ки ҳамчун Шери қабилаи Яҳудо муаррифӣ шудааст ва дар китоби Ваҳй он китоберо, ки бо ҳафт мӯҳр мӯҳр шуда буд, боз кард; ва ҳамин Шери қабилаи Яҳудо буд, ки ҷавоҳироте, ки Миллер бар рӯи миз гузошта буд, ошкор намуд, ва сипас ба ҳама эълон кард: «биёед ва бубинед».

Ҳақиқатҳое, ки ӯ кашф кард, ба таври равшан дар ҷадвали пешқадамони соли 1843 тасвир ёфта буданд, ки хоҳар Уайт гуфта буд, ки бо дасти Худованд роҳнамоӣ шуда буд; ҳамон дасти нонамоёне, ки сандуқчаи пур аз ҷавоҳиротро ба Миллер оварда буд. Сесад ҷадвале, ки дар соли 1842 таҳия шуданд, иҷрои амри Ҳабаққук буданд, ки рӯёро бинавис ва онро бар лавҳаҳо равшан гардон. Мизи Миллер дар миёни ҳуҷраи ӯ намояндаи он сесад ҷадвал (лавҳаҳо) буд, ки паёмоварони миллерӣ дар солҳои 1842 ва 1843 ба ҷаҳон бурданд. Он ҷадвал, ҳамроҳ бо ҷадвали пешқадамони соли 1850, «лавҳаҳо»-и боби дуюми Ҳабаққук буданд.

«Ин шаҳодати муттаҳидаи воизон ва нашрияҳои Мавъизаи Дуюми Омадан буд, хангоме ки бар “имони асли” меистоданд, ки наشري ҷадвал иҷрои Ҳабаққук 2:2, 3 буд. Агар ҷадвал мавзӯи нубувват буд (ва онҳое ки инро инкор мекунанд, имони аслиро тарк мекунанд), пас аз ин бармеояд, ки 457 то м. соли буд, ки аз он бояд 2300 рӯз ҳисоб карда мешуданд. Зарур буд, ки 1843 аввалин вақти нашршуда бошад, то ки “рӯё” “таъхир кунад”, ё ин ки замони таъхире вучуд дошта бошад, ки дар он гурӯҳи бокирагон бояд

бар мавзӯи бузурги вақт сустӣ намуда, ба хоб раванд, андаке пеш аз он ки бо Нидои Нимашаб бедор карда шаванд». James White, Second Advent Review and Sabbath Herald, Volume 1, Number 2.

Одамоне, ки ба паёме, ки баъдан бар чадвали Ҳабакқуқ тасвир ёфт, вокуниш нишон доданро оғоз карданд (гавҳарҳо), дар оғоз андаке буданд, аммо бо тасдиқи усули як рӯз баробар ба як сол дар 11 августи соли 1840, мардум «ба издиҳоме афзуданд».

«Дар ҳамон вақте ки муайян шуда буд, Туркия, ба воситаи сафирони худ, Ҳимояи давлатҳои муттаҳидаи Аврупо ро пазируфт ва ба ин тарз худро зер назорати миллатҳои масеҳӣ қарор дод. Ин воқеа пешгӯиро айнан ба иҷро расонд. Ҳангоме ки ин маълум гардид, анбӯҳи зиёде ба дурустии усулҳои тафсири нубувват, ки Миллер ва ҳамкоронаш қабул карда буданд, бовар ҳосил карданд, ва ба ҳаракати адвентӣ тақони ачибе дода шуд. Мардони донишманд ва соҳибмақом бо Миллер ҳамроҳ шуданд, ҳам дар мавзиза кардан ва ҳам дар нашр намудани ақидаҳои ӯ, ва аз соли 1840 то 1844 ин кор ба суръат густариш ёфт». «Муборизаи Бузург», 334, 335.

Сипас издиҳом ба ҷавохирот осеб расониданро оғоз кард. Дар он лаҳза Миллер пароканда шудани ҷавохиротро муайян мекунад. Калимаи «пароканда кардан» яке аз рамзҳои асосии «ҳафт бор»-и Левитус бисту шаш аст, ва Миллер дар баёни ҳоби худ шакле аз ин калимаро даҳ бор ба кор мебарад. «Даҳ» рамзи озмоиш аст ва фаҳмиши дурусти маъноии рамзии ҷавохироти «пароканда»-и Миллерро ҳамчун озмоиши нубувватӣ барои онҳое нишон медиҳад, ки бар онҳо охириҳои ҷаҳон фаро расидааст.

Рад кардани гавҳари «ҳафт замон» нахустин гавҳаре буд, ки адвентизми Лаодикия қанор гузошт, ҳангоме ки онҳо дар соли 1863 аз имтиҳони «парокандагии»-и Мусо, ки тавассути Илёс (Миллер) пешниҳод шуда буд, ноқом шуданд. Аз ҳамон вақт ба баъд, гавҳарҳо ҳарчи бештар пароканда мегардиданд, бо қалбакӣҳо омехта мешуданд ва ниҳоят қомилан пӯшида карда мешуданд. Пӯшонидани шудани гавҳарҳои гаронбаҳо дар ниҳоят ба ҷое мерасид, ки сандуқча (Китоби Муқаддас) набуд карда мешуд.

Дар ҳоби Миллер миёни ҳафт дафъаи аввали он ки Миллер вожаи «пароканда»-ро ба кор мебарад, ва се дафъаи охири ки ӯ ин вожаро истифода мекунад, тафовути равшане вучуд дорад. Пас аз он ки ӯ «пароканда»-ро «ҳафт бор» зикр мекунад, ӯ «тамоман маънос ва дилшикаста гардид, ва нишаста гирифт».

Пеш аз он ки Масеҳ, ки ҳамчун Шери қабилai Яҳудо муаррифӣ шудааст, қори Худро барои кушодани китоби бо ҳафт муҳр мӯҳршуда дар китоби Ваҳй оғоз намояд, Юҳанно гирифт. Ҳам Юҳанно ва ҳам Миллер гиристанд, вақте фаҳмиданд, ки сандуқча (Қаломи Худо) зери ҷавохироти қалбакӣ дафн карда шудааст.

Ва ман дар дасти ростии Нишинандаи бар тахт китобе дидам, ки аз дарун ва аз пуштаи навишта шуда, бо ҳафт муҳр муҳр зада шуда буд. Ва фариштаи нерӯманде дидам, ки бо овози баланд нидо мекард: «Қист сазовор, ки китобро бикшояд ва муҳрҳояшро воз кунад?» Ва ҳеҷ кас, на дар осмон, на бар замин ва на зер замин, қодир набуд, ки китобро бикшояд ва ба он назар афканад. Ва ман бисёр гиристам, зеро ҳеҷ кас сазовор

ёфт нашуд, ки китобро бикшояд ва бихонад, ва ҳатто ба он назар афканад. Ва яке аз пирон ба ман гуфт: «Гиря макун; инак, Шери сибти Яхудо, Решаи Довуд, ғолиб омадааст, то китобро бикшояд ва ҳафт муҳри онро воз кунад». Ваҳй 5:1–5.

Ҳангоме ки радкунии рӯзафзуни гавҳарҳое, ки Миллер кашф карда, ба ҷаҳон пешкаш намуд, ба он ҳадде расид, ки Китоби Муқаддас (сандукча) нобуд карда шуд, он гоҳ Миллер гирифт.

«Сипас ман дидам, ки онҳо дар миёни гавҳарҳо ва тангаҳои аслии миқдори бешуморе аз гавҳарҳои қалбаки ва тангаҳои сохтаре пароканда карда буданд. Ман аз рафтори паст ва носипосии онҳо саҳт ба ғазаб омадам ва онҳоро барои ин мазаммату сарзаниш намудам; вале ҳар қадар бештар онҳоро сарзаниш мекардам, ҳамон қадар бештар гавҳарҳои қалбаки ва тангаҳои сохтаре дар миёни аслиҳо пароканда менамуданд.»

«Сипас ман дар ҷони ҷисмонии худ ба ғазаб омадам ва сар кардам, ки бо қувваи ҷисмонӣ онҳоро аз хона берун ронам; аммо ҳангоме ки ман яке аз онҳоро берун мерондам, се нафари дигар мебаромаданд ва лойу ҳасрезаҳо ва рег ва ҳар гуна ахлотро меоварданд, то он даме ки ҳамаи ҷавоҳироти ҳақиқӣ, алмосҳо ва тангаҳоро пӯшониданд, ва ҳамаи онҳо аз назар пинҳон шуданд. Онҳо ҳамчунин қуттии маро пора-пора карданд ва онро дар миёни ахлот пароканда сохтанд. Ман гумон кардам, ки ҳеҷ кас ба андӯҳи ман ё ба ғазаби ман эътино намекунад. Ман тамоман рӯҳафтада ва дилшикаста шудам, нишастам ва гиристам.»

Дар ин марҳилаи ҳоби ӯ калимаи «пароканда кардан» «ҳафт бор» ба кор бурда шудааст. Се бор зикри охирин аз ҳафт зикри аввал чудо ва фарқкунандаанд, ва ҳамин тавр бар он ҳафт парокандашавӣ ҳамчун рамзи «ҳафт замон»-и Левӣ бисту шаш муҳри нубувватӣ мегузоранд. Ҳоби дуҷуми Миллер, ҷунонки ҳоби дуҷуми Набукаднесар низ, «ҳафт замон»-ро ба таври рамзӣ муайян мекунад.

Ҷунон ки бо Юҳанно дар боби панҷуми Ваҳй рӯй дод, вақте ки Миллер гирифт, марди ҷорӯби хокрӯб (Шери қабилаи Яхудо) он гоҳ «дареро кушод» ва ба ҳучра даромад. Тасвири айёнии Падар, ки китоберо бо ҳафт муҳр муҳрзада дар даст дошт, ки ҳеҷ кас наметавонист онро боз кунад ва он боиси гиряи Юҳанно гардида буд, аз ояти якуми боби ҷорум оғоз ёфт.

Баъд аз ин нигаристам, ва инак, даре дар осмон кушода шуд; ва овози аввалине ки шунидам, мисли садои карнай буд, ки бо ман суҳан мегуфт; ва гуфт: Ба ин ҷо баро, ва ба ту он чизҳоро нишон хоҳам дод, ки бояд баъд аз ин ба вуқӯъ оянд. Ваҳй 4:1.

Миллер гиря кард ва дид, ки даре кушода шуд. «Ҳангоме ки ман ҷунин барои талафоти бузурги худ ва масъулияти бар души худ гиря ва мотам мекардам, Худоро ба ёд овардам ва бо ҷиддият дуо гуфтам, ки Ӯ ба ман мадад фиристад. Дарҳол дар кушода шуд, ва марде ба ҳучра даромад, дар ҳоле ки ҳамаи мардум аз он берун рафтанд; ва ӯ, дар дасташ ҷорӯби чанг дошта, тирезаҳоро боз кард ва ба рӯфтани чанг ва ахлот аз ҳучра оғоз намуд.» Шери қабилаи Яхудо ва он марди ҷорӯббадаст ҳангоми кушода шудани даре ҳозир шуданд, вақте ки Юҳанно ва Миллер гиря мекарданд. Кушода шудани дар рамзи як тағйироти даврабандии илоҳӣ аст.

Бо Миллер, ӯ гирист ва даре кушода шуд, вале ӯ ҳамчунин дуо гуфт. «Ман тамоман рӯҳафтода ва дилшикаста шудам, нишастам ва гиристам. Дар ҳоле ки ба ҳамин гуна гиря ва мотам барои талафоти бузург ва масъулияти худ машғул будам, Худоро ба ёд овардам ва бо ҷиддият дуо кардам, ки Ё ба ман ёрӣ фиристад. Дарҳол дар кушода шуд, ва марде ба ҳучра даромад, ҳангоме ки ҳама мардум онро тарк карданд; ва ӯ, дар дасташ хасуи хокрӯбие дошта, тирезаҳоро кушод ва ба рӯбидани хок ва ахлот аз ҳучра оғоз кард».

Дуое, ки дар таърихи рӯзҳои охир нишонаест дар роҳ, ҳамон дуоест, ки ба воситаи Дониёл ва се ҷавони шоиста дар боби ду, ва низ ба воситаи ҳуди Дониёл дар боби нӯҳ нишон дода шудааст. Он дуои Левиён бисту шаши «ҳафт бор» аст, ки он ду шоҳиди Ваҳй ёздаҳ бояд онро ба ҷо оваранд, вақте дарк кунанд, ки пароканда гардидаанд. Он ду шоҳид бояд он чиро такрор намоянд, ки Дониёл дар боби нӯҳ анҷом дода буд, ҳангоме ки дарёфт, ки мувофиқи иҷрои лаънати Мусо «пароканда» шудааст. Он ду шоҳид бояд он чиро такрор намоянд, ки Миллер дар ҳоби худ тасвир кардааст, вақте ба он нукта расид, ки ҷавохироти ӯ «ҳафт бор» пароканда гардида буданд.

Вақте ки он дуо қайд карда мешавад, даре кушода мешавад, марди ҷорӯбдори хок мерасад, ва ҳучра ҳолӣ аст. Анбӯҳи шарирон рафта буданд, ва як давраи нави тадбир фаро расида буд. Сипас Шери сибти Яҳудо, ки белаш дар дасти Ёст, «тирезаҳоро кушод ва ба рӯфтани хок ва ахлот аз ҳучра оғоз намуд», ва чун «Ё хок ва ахлот, ҷавохироти қалбакӣ ва тангаи сохтаро мерӯфт, ҳамаи онҳо барҳоста, мисли абр аз тиреза берун шуданд, ва бод онҳоро бурда партофт».

Равзанаҳои кушода низ ҷудоиро нишон медиҳанд, зеро ҳамон тавре ки хошок аз равзана берун бурда мешавад, онҳое ки амреро, ки дар Малокӣ омадааст, ба ҷо овардаанд, ки «коҳинон»-и рӯзҳои охириро чунин ҳидоят мекунад: «Ҳамаи даҳяқҳоро ба анбор биёред, то дар хонаи Ман ғизо бошад; ва Маро акнун дар ҳамин биозмояд, мегӯяд Парвардигори лашкарҳо, ки оё Ман барои шумо равзанаҳои осмонро нахоҳам кушод ва бар шумо баракате нахоҳам рехт, ба ҳаде ки барои пазируфтани он ҷой кофӣ нахоҳад буд.» Дарвозаи кушода ва равзанаҳои кушода намояндаи тағйирёбии давра мебошанд, ки дар замоне ба амал меояд, ки коҳинони шарир дур карда мешаванд ва коҳинони одил баракат дода мешаванд.

Ҳангоме ки он марди бо ҷорӯби хокрӯб ба пок кардани фарши худ оғоз мекунад, Миллер барои як лаҳза ҷашмони худро мебандад. «Дар миёни он ғавғо ман барои як лаҳза ҷашмонамро бастам; вақте онҳоро кушодам, тамоми хасу хошок нест шуда буд. Ғавҳарҳои гаронбаҳо, алмосҳо, тангаҳои тилло ва нуқра, ба фаровонӣ дар саросари ҳучра пароканда мехобиданд». Он гоҳ ҷизҳои гаронбаҳо ва ҷизҳои палид комилан аз ҳам ҷудо шуданд.

Сипас сандуқчаи бузургтарро бар рӯи миз гузоштанд, ва ҷавохироти пароканда ба он андохта шуд. «Баъд ӯ бар рӯи миз сандуқчае гузошт, ки аз пешина хеле бузургтар ва зеботар буд, ва ҷавохирот, алмосҳо, тангаҳоро мушт-мушт ҷамъ карда, ба сандуқча андохт, то он ки ягонто боқӣ намонд, гарчанде баъзе аз алмосҳо аз нӯги сӯзан бузургтар набуданд». Сипас ҳақиқатҳои бунёдии Миллер на танҳо бо Китоби Муқаддас, балки бо Рӯҳи Нубувват низ гирд оварда шуданд, ва он ҳақиқатҳо аз он чи дар оғоз буданд, зеботар ва дурахшонтар

гаштанд.

Вакте ки мо рӯёи дарёи Улайро дар партави паёме, ки дар соли 1798 мухраш кушода шуд, арзёбӣ мекунем, бояд дарк карда шавад, ки баъзе аз он ҳақиқатҳо ба воситаи чорчӯбе, ки ба Миллер дода шуда буд, маҳдуд гардида буданд. Ҳамчунин бояд интизор буд, ки бинобар ин баъзе аз он ҳақиқатҳо бузургтар ва зеботар хоҳанд буд, ҳарчанд мумкин аст бархе аз онҳо хурд ё камаҳамият наоянд.

Вакте ки ҳақиқатҳо барқарор карда мешаванд, онҳо ба сандукчае бузургтар андохта мешаванд; он гоҳ даъват боз як бори дигар садо медиҳад, на аз ҷониби Миллер, балки аз ҷониби Масеҳ, (ки Ё ҳамон марди хасу хокрӯб аст, ки Шери қабилаи Яҳудо мебошад), ки мегӯяд: «биё ва бубин». Ин нишон медиҳад, ки навкушодашавие тоза ба амал омадааст, ва навкушодашавии ниҳой ҳамон Ваҳйи Исои Масеҳ аст, ки каме пеш аз баста шудани муҳлати озмоиш рӯй медиҳад, ё чунон ки хоҳар Уайт муайян месозад, ҳангоме ки марди хасу хокрӯб ворид шудааст.

«Ман ба сандук нигаристам, вале чашмонам аз он манзара хира шуданд. Онҳо нисбат ба ҷалоли пешинаи худ даҳ баробар бештар мекурахшиданд. Ман гумон кардам, ки онҳоро пойҳои он ашхоси шарире, ки онҳоро пароканда карда, дар хок поймол намуда буданд, дар рег суфтаву сайқал додааст. Онҳо дар сандук бо тартиби зебо, ҳар яке дар ҷои худ, гузошта шуда буданд, бе ҳеҷ асари намоёни ранҷи он марде, ки онҳоро ба дарун афканда буд. Ман аз шодии бисёр фарёд задам, ва он фарёд маро бедор кард». Early Writings, 83.

Замони таъхир ва ноумедии аввал дар 18 июли соли 2020 фаро расид, ва аз моҳи июли соли 2023 Шери қабилаи Яҳудо паёми Ваҳйи Исои Масеҳро аз муҳр мекушояд. Ин кушодани муҳр китоби Дониёро низ дар бар мегирад, ва мо баррасии хоби Миллерро дар мақолаи наватӣ ба анҷом хоҳем расонд.

Кори марде, ки хасуи ғубортозакуниро ба кор мебарад, дар ҳамкорӣ бо «коҳинони хирадманд» анҷом дода мешавад; ва кори он «коҳинон», ки ду шоҳиди Ваҳй боби ёздаҳ мебошанд ва устухонҳои мурдаи эҳёшудаи Ҳизқиёл боби сиюҳафт низ ҳастанд, ҳамчунин тавассути хатҳои дигари Каломи Худо ифода ёфтааст. Мо чанде аз он хатҳоро ҳамчун шоҳидони дуҷум барои он чизе, ки дар бораи хоби дуҷуми Вилиям Миллер муайян кардаем, ба кор хоҳем бурд.

«Навиштаҳои барои манфиати мо дода шудаанд, то ки мо дар адолат таълим ёбем. Шуъбаҳои гаронбаҳои нурро абрҳои иштибоҳ пӯшондаанд, аммо Масеҳ омода аст туманҳои иштибоҳ ва хурофотро пароканда созад ва ба мо курахиши ҷалоли Падарро ошкор наояд, то мо, чунон ки шогирдон гуфтанд, бигӯем: “Оё вақте ки Ё дар роҳ бо мо суҳан мегуфт, дили мо дар даруни мо намесӯхт?”» Publishing Ministry, 68.